

Sygn. akt II CSK 642/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku J. T.
przy uczestnictwie E. Spółki Akcyjnej w G.
o ustanowienie służebności,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 27 maja 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w Kaliszu
z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt II Ca 145/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawczyni J. T. we wniesionej skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 15 maja 2014 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparła na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, tj. zagadnienie nowe dotychczas nierozwiązane w orzecznictwie sądowym i nauce prawa i budzące poważne wątpliwości co do sposobu jego rozwiązania. W ocenie skarżącej, wyjaśnienia wymaga przede wszystkim dopuszczalność zasiedzenia służebności, odpowiadającej treści służebności przesyłu, przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Kwestia ta została już jednak rozstrzygnięta w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139), w której przyjęto, że przed dniem wejścia w życie art. 305¹-305⁴ k.c. było dopuszczalne nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu oraz, że okres występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu przed dniem wejścia w życie wymienionych wyżej przepisów podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności. W uzasadnieniu powołanej uchwały Sąd Najwyższy odniósł się

zarówno do kwestii charakteru służebności, której okres zasiedzenia minął przed dniem wejścia w życie przepisów o służebności przesyłu, jak również do podnoszonych w skardze kasacyjnej wątpliwości co do zgodności przyjętych konstrukcji prawnych z Konstytucją. Podobne stanowisko do zajętego w powołanej uchwale zostało wyrażone także w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13 (BSN 2013, nr 6, poz. 5), według której spółka wodna mogła nabyć przed wejściem w życie art. 305¹-305⁴ k.c. w drodze zasiedzenia służebność gruntową odpowiadającą treścią służebności przesyłu. Niezależnie od powyższego powołane wcześniej oraz pozostałe wskazane w skardze kasacyjnej zagadnienia prawne nie są w ogóle przydatne dla rozstrzygnięcia zasadności skargi kasacyjnej w konfrontacji z treścią zarzutów wypełniających podstawy skargi kasacyjnej. Istotne zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi być bowiem przydatne dla rozstrzygnięcia o zasadności wniesionej skargi kasacyjnej. Taka sytuacja nie zachodzi w odniesieniu do zagadnień prawnych sformułowanych w skardze kasacyjnej, jeśli uwzględni się, że wprowadzie przesłanką, która spowodowała oddalenie wniosku, a następnie apelacji wnioskodawczyni było przyjęcie, iż nastąpiło zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu, ale nie przez uczestnika postępowania - co kwestionuje się w skardze kasacyjnej - lecz przez Skarb Państwa z dniem 1 stycznia 1985 r. Tak nabyte prawo zostało następnie, według oceny Sądów *meriti*, przeniesione na przedsiębiorstwo państwowe (poprzednika prawnego uczestnika postępowania). Taka ocena prawna oznacza zatem, że art. 176 k.c. - dotyczący możliwości doliczenia czasu posiadania przez poprzednika prawnego służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu - w ogóle nie był przez te Sądy zastosowany, co kwestionuje się także w skardze kasacyjnej. Treść zarzutów sformułowanych w skardze kasacyjnej jest więc całkowicie oderwana od treści uzasadnienia postanowienia Sądu drugiej instancji zaskarżonego skargą kasacyjną oraz sformułowanych w niej zagadnień prawnych.

Wskazać należy, że nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).